

De laatste kaart: Kolonel Jacques Baud over strategische kortzichtigheid en het ontrafelen van het westerse beleid in het Midden-Oosten

Door Frank , 19 mei 2026

De laatste kaart: Kolonel Jacques Baud over strategische kortzichtigheid en het ontrafelen van het westerse beleid in het Midden-Oosten

Door Frank Dumon — Geopolitieke Analyse & Kritisch Commentaar

In een recent gesprek met Nina Alkorshid op Dialogue Works gaf de Zwitserse militaire-inlichtingspecialist kolonel Jacques Baud een ontvullende beoordeling van het huidige traject van het westerse buitenlandse beleid — met name met betrekking tot het Midden-Oosten, Iran en de zich ontwikkelende strategische balans met China. Zijn analyse, gebaseerd op decennialange ervaring en een toewijding aan rationeel strategisch denken, onthult een verontrustend patroon: het vervangen van strategische langetermijnvisie door tactische improvisatie, en de gevaarlijke gevolgen die daarop volgen.

Col. Jacques Baud: Israel COLLAPSES After Trump's Final Card

Hieronder volgt een synthese van de belangrijkste zorgen van kolonel Baud, geformuleerd voor lezers die helderheid zoeken te

midden van het rumoer van het hedendaagse geopolitieke discours.

De tactische geest versus de strategische horizon

Een van de centrale kritiekpunten van kolonel Baud is dat de Verenigde Staten, met name onder de huidige regering, fundamenteel tactisch denken in plaats van strategisch. “Hij is geen strateeg. Hij is een tacticus. En hij probeert tactische kwesties samen te voegen om de schijn van een strategische kwestie te wekken, maar in essentie blijft het tactisch.”

Dit onderscheid is van groot belang. Terwijl China diplomatie bedrijft met een horizon van meerdere decennia – waarbij de nadruk ligt op strategische stabiliteit, evenwichtige relaties en wederzijds voordeel – richt de Amerikaanse communicatie na topontmoetingen zich bijna uitsluitend op onmiddellijke “winsten”: handelsconcessies, landbouwexport en kortetermijnvoordeel. Het resultaat? Twee communiqué's van dezelfde bijeenkomst die inhoudelijk nauwelijks overeenkomen. Zoals Baud opmerkt, weerspiegelt dit niet alleen een gebrekkige voorbereiding, maar ook een diepere divergentie in wereldbeeld: de ene partij denkt in termen van systeemstabiliteit, de andere in termen van transactioneel voordeel.

De Thucydides-val: wanneer dominantie paranoia wordt

Baud verwijst naar het oude concept van de “Thucydides-val” — de neiging van een dominante macht om elke uitdaging aan haar positie als een existentiële bedreiging te zien, wat preventieve agressie uitlokt. “Je bent zo gebrand om je positie als primaire macht te behouden... dat je alles zult doen om iedereen te vernietigen die deze positie wil uitdagen.”

Deze dynamiek, zo betoogt hij, stuurt veel van Washingtons houding ten aanzien van zowel China als Rusland. Maar in tegenstelling tot het strategische geduld dat Peking tentoonspreidt, is de Amerikaanse reactie reactief, emotioneel en vaak contraproductief. De poging om China onder druk te zetten met betrekking tot Iran, bijvoorbeeld, miskent de prioriteiten van Peking: voor China is de Straat van Hormuz een kwestie van principe, niet van urgentie; zijn energiezekerheid berust grotendeels

op binnenlandse productie en partnerschappen met Rusland.

Iran: de irrationaliteit van escalatie

Misschien is de meest urgente waarschuwing in Bauds analyse de afglijding richting een hernieuwd conflict met Iran. Hij benadrukt dat de aangevoerde rechtvaardigingen — Irans nucleaire intenties, regionale invloed — een rationele toets niet doorstaan. “Iran heeft gezegd dat ze het [een kernbom] niet willen. De Amerikaanse inlichtingendiensten hebben gezegd dat ze niet de intentie hebben die te bezitten. Dus waarom zou je hiervoor een oorlog beginnen?” In plaats daarvan suggereert Baud dat de drang tot escalatie voortkomt uit ideologische toewijding aan Israëls veiligheidsparadigma, gekoppeld aan een binnenlandse politieke logica die demonstratieve hardheid belooft boven diplomatieke oplossingen. Het gevaar, waarschuwt hij, is dat irrationele besluitvorming zichzelf versterkt: elke escalatie verkleint de ruimte voor de-escalatie, terwijl regionale spanningen worden aangewakkerd die uiteindelijk juist de veiligheid ondermijnen die men zegt te beschermen.

Israël: geloofwaardigheid, inlichtingen en de grenzen van vuurkracht

Baud schuwt lastige waarheden over Israëls strategische positie niet. Hij stelt dat Israëls geloofwaardigheid — ooit versterkt door naoorlogse sympathie — dramatisch is uitgehold door zijn optreden in Gaza, Libanon en daarbuiten. “Niemand heeft vandaag nog veel vertrouwen in Israël... De huidige geschiedenis toont een totaal ander gezicht van Israël.” Fundamenteler nog daagt hij de mythe van de onfeilbaarheid van de Israëlische inlichtingendiensten uit. Hoewel bedreven in gerichte operaties, lijden diensten als Aman (militaire inlichtingen) aan chronische ideologische vooringenomenheid: “Ze zien de wereld door hun zionistische ogen. En dat levert een zeer vertekend beeld op... Ze hebben de Iraanse capaciteiten altijd onderschat.” Deze cognitieve blinde vlek, zo stelt Baud, heeft geleid tot herhaalde strategische misrekeningen — van de Jom Kipoeroorlog in 1973 tot het conflict in Libanon in 2006 en de mislukkingen van oktober 2023. Wanneer inlichtingen de ideologie dienen in plaats van het begrip, kan zelfs overweldigende vuurkracht niet compenseren voor strategische blindheid.

De terugslagcyclus: hoe westerse interventies instabiliteit kweken

Een terugkerend thema in Bauds werk is het zelfondermijnende karakter van westerse militaire interventies. Irak, Libië, Syrië, Afghanistan: elke campagne beloofde stabiliteit maar leverde chaos, ontheemding en radicalisering op. “De oorsprong van het terrorisme [van de afgelopen 20 jaar] ligt bij de VS, omdat zij de vijand niet begrepen.”

Dit patroon herhaalt zich omdat westerse politieke systemen, met hun korte verkiezingscycli, worstelen om langetermijngevolgen te internaliseren. Ondertussen opereren landen als China en Rusland met meer strategische continuïteit, waardoor zij kunnen profiteren van westerse overmoed. Baud wijst op de ironie: een Amerikaanse aanval op de Iraanse energie-infrastructuur zou niet alleen de regio verwoesten, maar een mondiale energiecrisis ontketen — een crisis die Moskou en Peking onevenredig zou bevoordelen, terwijl Washington economisch wordt blootgesteld.

Een uitweg? Regionale oplossingen boven externe dwang

Ondanks de sombere diagnose wijst Baud op hoopvolle signalen: de door China in 2023 bemiddelde Saoedisch-Iraanse verzoening; groeiend regionaal scepticisme ten aanzien van onvoorwaardelijke afstemming op Israël; en voorstellen voor niet-aanvalsverdragen die collectieve veiligheid boven externe patronage stellen.

“De beste manier om veiligheid te waarborgen is goede betrekkingen met je vijand te hebben... Degenen die stabiliteit bevorderen zijn niet de VS, maar degenen die niet alleen akkoorden promoten, maar ook inhoud bieden — ontwikkeling, technologie, infrastructuur.” Voor Europa is Bauds impliciete uitdaging duidelijk: breek met het atlantisme en ontwikkel een onafhankelijk, principieel buitenlands beleid — een beleid dat diplomatie boven afschrikking stelt, en regionale handelingsruimte boven grootmachtcompetitie.

Slotbeschouwingen: de kosten van kortetermijndenken

De boodschap van kolonel Jacques Baud is uiteindelijk een oproep tot intellectuele nederigheid. In een wereld van complexe onderlinge afhankelijkheden is het geloof dat militaire superioriteit orde kan afdwingen niet alleen misplaatst — het is gevaarlijk. “Een supermacht zijn impliceert dat je verder kunt kijken dan de normale horizon... niet alleen tot de volgende verkiezing, maar voor de 10 of 15 jaar daarna.”

Terwijl het Midden-Oosten opnieuw op de rand van de afgrond balanceert, is de vraag niet of de VS of Israël schade kunnen toebrengen — dat kunnen ze zeker. De vraag is of zij duurzame veiligheid kunnen bereiken door middel van vernietiging. De geschiedenis suggereert van niet. Voor lezers die kritisch denken hoger achten dan gemakzuchtige narratieven, biedt Bauds analyse geen troost, maar helderheid: het pad naar stabiliteit loopt via begrip, niet dominantie; via geduld, niet paniek; via strategie, niet spektakel.

Opmerking: Dit artikel vat de kernthema's samen uit de dialoog tussen [Nina Alkhorshid en kolonel Jacques Baud](#). Alle analytische punten die aan kolonel Baud worden toegeschreven, zijn rechtstreeks ontleend aan het opgemaakte transcript. Lezers worden aangemoedigd het volledige gesprek te bekijken voor diepere context.